แนวทางการปฏิบัติสำคัญสำหรับการเดินทางทางอากาศเกี่ยวกับการโดยสารเครื่องบิน
ESSENTIAL GUIDELINES FOR AIR TRAVEL ON BOARDING AN AIRPLANE

ณัฐพล มหาทรัพย์ และ ปวริศ อนุสรณ์พานิช*
สาขาวิชาการจัดการธุรกิจการบิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกริก

Nathapol Mahasap and Pawaris Anusornphanich*
Department of Aviation Business Management, Faculty of Business Administration, Krirk University

*E-mail: pawaris.anusornphanich@gmail.com

Received: 2024-08-05
Revised: 2024-11-05
Accepted: 2024-11-29

บทคัดย่อ

ปัจจุบันการเดินทางโดยเครื่องบินถือเป็นเรื่องปกติสำหรับทุกคน ซึ่งการเดินทางโดยเครื่องบินนี้มีคุณประโยชน์มากมาย อาทิ ความรวดเร็ว ความสะดวกสบาย และการประหยัดเวลา เป็นต้น แต่การเดินทางวิธีนี้ก็อาจเกิดผลเสียได้ หากผู้โดยสารขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติการของท่าอากาศยาน หรือนโยบายของสายการบินเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย กล่าวคือ การขาดการรับรู้ข้อมูลประกอบการโดยสารเครื่องบินอย่างเพียงพอ

บทความนี้จึงได้นำเสนอแนวทางปฏิบัติที่สำคัญสำหรับการเดินทางทางอากาศด้วยวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อให้ผู้ที่สนใจใช้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากการแนะนำข้อมูลประกอบการเดินทางสำคัญเกี่ยวกับ การโดยสารเครื่องบิน และ 2) เพื่อนำไปใช้เป็นคู่มือประกอบการเดินทาง และแนวทางสำหรับการเป็นผู้โดยสารที่ดีมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยบทความนี้ได้รวบรวมข้อมูล คุณประโยชน์ ขั้นตอน และข้อควรปฏิบัติ ขณะใช้พื้นที่ท่าอากาศยานและห้องโดยสารเครื่องบิน ตั้งแต่ช่วงเวลาก่อนเดินทาง ช่วงระหว่างเดินทาง และช่วงหลังเดินทาง ด้วยการศึกษาข้อมูล อาทิ 1) การวางแผนเดินทาง 2) การเตรียมเอกสาร 3) การเตรียมตัวก่อนออกเดินทาง 4) ข้อจำกัดของสัมภาระติดตัว อาทิ ของเหลวและแบตเตอรี่สำรอง และ 5) การเคารพมาตรการรักษาความปลอดภัย เพื่อการปฏิบัติตนเป็นผู้โดยสารที่ดีมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมถึงแนวทางการปฏิบัติเมื่อเดินทางถึงจุดหมายปลายทาง และการออกจากพื้นที่ท่าอากาศยานอย่างสวัสดิภาพ ทั้งนี้ค้นพบสิ่งที่น่าสนใจเพิ่มเติม อาทิ ข้อมูลทางการแพทย์ และกรณีความผิดเกี่ยวกับกฎหมายเดินอากาศ

คำสำคัญ: เครื่องบิน แนวทางการปฏิบัติเมื่อขึ้นเครื่องบิน ผู้โดยสาร ท่าอากาศยาน

ABSTRACT

Nowadays, traveling by airplane is normal for everyone. This has many benefits, such as speed, convenience, and time-saving. However, this method of traveling can have negative effects, if passengers lack of knowledge and understanding of airport operating principles or airline policies regarding security, in other words, needing more sufficient information from airline operators.

This article aims to present important guidelines for air travel with the following objectives: 1) to enable those who are interested to study and gain additional knowledge from the introduction of important travel information about flying and 2) to use it as a travel guide and guideline for being a good passenger with desirable characteristics. This article compiles information on benefits, steps, and practices while using the airport and aircraft cabins from before traveling, during traveling, and after traveling by studying information including 1) travel planning 2) document preparation 3) preparation before departure 4) baggage restrictions such as liquids and spare batteries (power bank) and 5) respect for safety measures to be a good passenger with desirable characteristics, including guidelines for arriving at the destination and leaving the airport safely. Discover more interesting things such as medical information and cases of offenses related to air navigation laws.

Keywords: Airplane, Guidelines for boarding an airplane, Passengers, Airport

บทนำ

ตั้งแต่อดีต การบินอยู่บนท้องฟ้าถือเป็นความฝันอันยิ่งใหญ่ของมวลมนุษย์ชาติ ในปี ค.ศ. 1483 เลโอนาร์โด ดา วินชี (Leonardo Da Vinci) นักวิทยาศาสตร์และจิตรกรชาวอิตาลี ได้ริเริ่มการบินขึ้นเป็นครั้งแรก ด้วยการประดิษฐ์ ปีกนกขนาดใหญ่ผูกติดเข้ากับแขนของมนุษย์ แล้วร่อนลงมาจากที่สูง แต่ไม่สำเร็จ เพราะผลการทดลองบินทำให้ลูกศิษย์ของเขาตกลงมาขาหัก ต่อมาในปี ค.ศ. 1903 สองพี่น้องตระกูลไรท์ (Wright Brothers) นักประดิษฐ์ชาวสหรัฐอเมริกา ได้สร้างเครื่องบินลำแรกของโลกสำเร็จ ถือเป็นจุดเริ่มต้น อันนำมาสู่การพัฒนาเครื่องบินรุ่นต่อมา ที่สามารถรองรับผู้โดยสารได้เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ แสดงถึงความเจริญก้าวหน้าและนวัตกรรมของกิจการการบิน (Malithong, 2019)

ปัจจุบันการเดินทางโดยเครื่องบินถือเป็นเรื่องปกติธรรมดาสำหรับผู้คนทั่วโลก ด้วยความสะดวกสบายและความรวดเร็วในการเดินทาง เป็นปัจจัยให้การเดินทางทางอากาศเป็นตัวเลือกที่ได้รับความนิยมอย่างมาก ทั้งสำหรับการเดินทาง

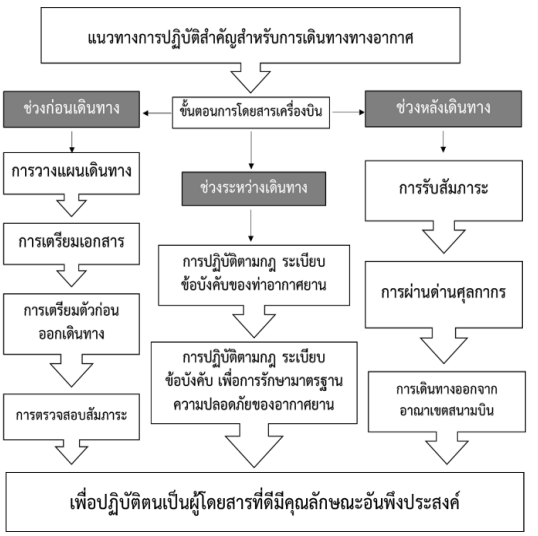
เพื่อธุรกิจ การท่องเที่ยว การศึกษา และการเดินทางเพื่อกลับไปหาครอบครัว เป็นต้น (Mahasap, Pipathanangkul & Pasunun, 2022) การนี้ผู้คนเลือกเดินทางทางอากาศด้วยปัจจัยสำคัญ อาทิ การถึงจุดหมายปลายทางด้วยความรวดเร็ว ปัจจัยความน่าสนใจและสิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องโดยสาร ปัจจัยความน่าเชื่อถือ/ชื่อเสียงบริษัท ปัจจัยมาตรการทางด้านความปลอดภัย ปัจจัยความสามารถเข้าถึงจุดหมายปลายทางที่หลากหลาย และปัจจัยการประหยัดเวลาส่วนตัว เป็นต้น (Wan-Uta, Pholperm & Channoi, 2012)

ถึงแม้ว่าการเดินทางโดยเครื่องบินจะมีคุณประโยชน์มากมาย เป็นกระบวนการขนส่งที่สะดวกและรวดเร็ว แต่ก็อาจส่งผลกระทบให้เกิดความไม่สะดวกได้ หากไม่ได้เตรียมการอย่างดี หรือหากขาดความรู้ความเข้าใจในการเดินทางอย่างเพียงพอ ดังนั้นการเตรียมตัวอย่างดีก่อนทำการโดยสารเครื่องบิน ตั้งแต่สนามบินต้นทางจนถึงจุดหมาย และการเดินทางออกจากสนามบินปลายทางอย่างสวัสดิภาพ จะช่วยให้การเดินทางราบรื่นและปลอดภัยยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ควรปรับปรุงด้านประสิทธิภาพการให้บริการ และใส่ใจมาตรฐานด้านความปลอดภัย รวมถึงการเข้าถึงการบริการด้วยศักดิ์และสิทธิที่เท่าเทียม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้โดยสาร และถือเป็นการสร้างความประทับใจให้กับผู้โดยสารในคราวเดียวกัน (International Civil Aviation Organization, 2022)

บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถใช้เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับรายละเอียดที่สำคัญในการเดินทางทางอากาศ โดยเน้นการสร้างเสริมความรู้และแนะนำข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้โดยสารเครื่องบิน ซึ่งช่วยทบทวนและเพิ่มเติมความรู้ในประเด็นที่อาจเป็นเรื่องใกล้ตัวหรือคุ้นเคยอยู่แล้วให้ผู้อ่านได้ทบทวนอีกครั้ง 2) เพื่อให้ผู้อ่านนำแนวทางปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นผู้โดยสารที่ดีมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยแหล่งข้อมูลที่นำเสนอ มาจากการศึกษาวิเคราะห์ บทความ ตำรา หนังสือ วารสารวิชาการ งานวิจัย และแหล่งข้อมูลออนไลน์ที่เกี่ยวข้อง แล้วทำการสังเคราะห์สรุปผล เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถนำไปใช้ศึกษาเพิ่มเติมอย่างมีประสิทธิภาพ

อนึ่งบทความนี้เป็นบทความเชิงแนะนำเกี่ยวกับการโดยสารเครื่องบิน ซึ่งกฎ ระเบียบ นโยบาย หรือข้อบังคับ อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคต ดังนั้นควรอัพเดทข้อมูลให้เป็นปัจจุบันทุกครั้ง และควรยืนยันข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นที่ประจักษ์ก่อนการนำไปใช้อ้างอิง ดังข้อมูลที่ผู้เขียนจะทำการนำเสนอต่อไปนี้

กรอบของเนื้อหา

ภาพที่ 1 กรอบของเนื้อหา

ประโยชน์ของการโดยสารเครื่องบิน

การเดินทางโดยเครื่องบินนั้นมีประโยชน์มากมาย ทั้งการให้บริการที่ดี ทัศนียภาพที่สวยงาม ที่ผู้โดยสารจะได้รับตลอดการเดินทาง รวมถึงปัจจัยที่มีองค์ประกอบดึงดูดให้ผู้โดยสารตัดสินใจ เลือกใช้วิธีการเดินทางทางอากาศ (Mahasap et al., 2022) ดังนี้

1. ความรวดเร็ว (Times / Speed) เครื่องบินเป็นวิธีการเดินทางที่เร็วที่สุดในการเดินทางระยะไกล ช่วยให้ผู้โดยสารสามารถเดินทางถึงจุดหมายปลายทางได้ในเวลาอันสั้น

2. ความสะดวกสบาย (Comfortable) เครื่องบินโดยสารสมัยใหม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่หลากหลาย อาทิ ที่นั่งที่สามารถปรับเอนได้ ระบบความบันเทิงบนเครื่องบิน การให้บริการอาหารและเครื่องดื่ม ที่จะช่วยให้การเดินทางเป็นเรื่องสะดวกสบายและเพลิดเพลิน

3. ความน่าเชื่อถือ (Believable) สายการบินส่วนใหญ่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีสถิติการบริการเที่ยวบินตรงเวลา ช่วยให้ผู้โดยสารเกิดความเชื่อถือ และสามารถวางแผนการเดินทางได้อย่างมั่นใจ

4. ความปลอดภัย (Safety) การเดินทางทางอากาศถือเป็นวิธีการเดินทางที่ปลอดภัยมาก โดยสายการบินมีมาตรการด้านความปลอดภัยที่เข้มงวด เพื่อให้แน่ใจว่าผู้โดยสารจะเดินทางอย่างปลอดภัยตลอดเที่ยวบิน

5. การเข้าถึงจุดหมายปลายทางที่หลากหลาย (Destinations) เครื่องบินให้บริการเที่ยวบินไปยังจุดหมายปลายทางทั่วโลก ทำให้ผู้โดยสารสามารถเดินทางไปยังสถานที่ที่เข้าถึงได้ยากลำบาก ด้วยวิธีการขนส่งทางบกหรือทางน้ำ

6. ประหยัดเวลา (Save times) การเดินทางโดยเครื่องบินช่วยประหยัดเวลาอันมีค่าที่ผู้โดยสารสามารถใช้ในการทำงาน พักผ่อน หรือใช้เวลากับครอบครัว

ทั้งนี้ในบางกรณี การเดินทางโดยเครื่องบิน อาจประหยัดค่าใช้จ่ายได้มากกว่าการขนส่งวิธีอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการเดินทางระยะไกล หากคำนึงถึงปัจจัยส่วนต่างระยะเวลา ที่ส่งผลให้เกิดค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมอาทิ ค่าใช้จ่ายปลีกย่อยระหว่างทาง ค่าใช้จ่ายในการโดยสารต่อเนื่องภาคพื้น และ ค่าอุปโภคบริโภค เป็นต้น

ช่วงเวลาก่อนเดินทาง

การวางแผนการเดินทาง

Minimice (2023) ได้นำเสนอวิธีการเลือกสายการบินและเที่ยวบินได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง และประหยัดค่าใช้จ่าย โดยจากการสังเคราะห์ข้อมูลได้ค้นพบหลักการที่เป็นส่วนประกอบใน การวางแผนและตัดสินใจเลือกใช้บริการ ดังนี้

1. การค้นหาและเปรียบเทียบราคาตั๋วเครื่องบิน โดยเริ่มต้นจากการค้นหาเพื่อเปรียบเทียบราคาจากเว็บไซต์ เพจ หรือเอเจนซี่ เพื่อค้นหาเที่ยวบินที่มีราคาถูกที่สุด แต่ผู้โดยสารต้องสามารถยอมรับเงื่อนไขที่สายการบินกำหนดได้ด้วย อาทิ เงื่อนไขการขอเปลี่ยนที่นั่ง หรือเปลี่ยนรอบเที่ยวบิน เป็นต้น

2. การคำนึงถึงส่วนลดและโปรโมชั่น กล่าวคือ คำนึงถึงส่วนลดจากโปรโมชั่นที่สายการบินกำหนด หรือเลือกวิธีการจองตั๋วเครื่องบินช่องทางอื่น เพราะปัจจัยเหล่านี้สามารถช่วยให้ผู้โดยสารสามารถเข้าถึงราคาตั๋วที่ถูกลงได้

3. การเลือกเวลาโดยสาร ในช่วงเวลาที่ไม่ได้รับความนิยม อาทิ ช่วงเช้าตรู่ หรือช่วงกลางดึก เพราะว่า มีโอกาสได้รับข้อเสนอราคาตั๋วเดินทางที่ถูกกว่า

4. การเลือกเดินทางในวันธรรมดา กล่าวคือ การวางแผนเลือกเดินทางในวันธรรมดาแทนที่ช่วงวันหยุดหรือช่วงเทศกาล เพราะมีโอกาสที่จะได้ราคาตั๋วเครื่องบินที่ถูกกว่า

5. การวางแผนจองตั๋วเครื่องบินล่วงหน้า ในกรณีที่มีกำหนดการที่ชัดเจนและแน่นอน เพราะมีโอกาสจะได้รับราคาที่ถูกกว่าการจองในช่วงเวลาใกล้วันเดินทาง โดยควรจองตั๋วล่วงหน้าอย่างน้อย 2-3 เดือน เพื่อได้รับราคาที่ดีที่สุด และหลีกเลี่ยงการจองในช่วงเวลาวันหยุดหรือเทศกาล

6. การเลือกจองตั๋วเครื่องบินแบบต่อเครื่อง (ในกรณีเดินทางระยะไกล) การจองตั๋วเครื่องบินแบบต่อเครื่อง ซึ่งหมายถึงการโดยสารหลายเที่ยวบินภายในการเดินทางครั้งเดียวกัน เพื่อเดินทางสู่จุดหมายปลายทาง ซึ่งเป็นอีกช่องทางที่สามารถได้รับราคาตั๋วที่ถูกลงได้

7. การเปรียบเทียบราคาตั๋วเครื่องบินในสนามบินต้นทางหรือปลายทางที่ต่างกัน กรณีที่มีสนามบินมากกว่า 1 แห่งในเมืองเดียวกัน โดยการเปรียบเทียบราคาสามารถใช้เว็บไซต์ค้นหาข้อมูล เพื่อทำการเปรียบเทียบราคาตั๋วเครื่องบิน อาทิ Skyscanner, Google Flights, Kayak เพื่อตรวจสอบราคาจากสายการบินต่าง ๆ และจากตัวแทนจำหน่ายตั๋ว เป็นต้น

8. การเลือกสายการบินแบบ Low cost ที่มีการตัดการให้บริการบางอย่างออกไป อาทิ บริการสื่อมัลติมีเดีย บริการอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น เพื่อประหยัดงบประมาณในการเดินทาง

9. การจองตั๋วเครื่องบินแบบคนเดียวหรือแยกกันจอง สามารถได้รับราคาถูกกว่าการจองพร้อมกันหลายที่นั่ง เพราะแต่ละเที่ยวบินมีการกำหนดจำนวนที่นั่งราคาถูกอย่างจำกัด

10. การเลือกสายการบินที่มีกระแสตอบรับ (Feedback) พนักงานให้บริการดีและ

กระตือรือร้นในการให้บริการ รวมถึงมาตรฐานความปลอดภัยและการรักษาความตรงต่อเวลา

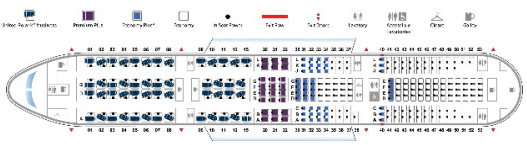
กล่าวโดยภาพรวมแล้ว ปัจจัยการเลือกสายการบินและเที่ยวบินให้เหมาะสมและประหยัดค่าใช้จ่ายได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบหลายสิ่งประกอบการตัดสินใจ แต่ปัจจัยสำคัญที่สุดสำหรับการโดยสารทางอากาศนั้นคือ “นิรภัยการบิน” นอกจากนั้นแล้วควรคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ ประกอบด้วย อาทิ ระยะเวลาที่ใช้เดินทาง สถานที่ลงจอด ความสะดวกสบายในการเดินทางต่อภาคพื้นสู่จุดหมาย ความพึงพอใจจากบริการที่ได้รับจากสายการบิน มาตรฐานทางด้านความปลอดภัยและระบบรักษาความปลอดภัยจากสนามบินและสายการบิน เป็นต้น (Mongkolapibalkul, 2022)

ข้อมูลเกี่ยวกับที่นั่ง (Cabin Seat)

ภาพที่ 2 ลักษณะเก้าอี้ที่นั่ง First Class, Business Class และ Economy Class
ที่มา: Care Health Insurance (2023)

จากภาพที่ 2 แสดงให้เห็นว่า การเลือก ที่นั่งบนเครื่องบินเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถช่วยให้การเดินทางสะดวกสบายยิ่งขึ้น เมื่อมีการชำระค่าบริการเพิ่มมากขึ้น ย่อมเกิดความคาดหวังผลลัพธ์จากการบริการอย่างแน่นอน ซึ่งต่อไปนี้คือ ข้อมูลบางประการที่จะช่วยให้ผู้โดยสารสามารถได้รับที่นั่งที่ดีที่สุด และเหมาะสมสำหรับความต้องการพื้นฐาน (Liu, Yu & Chu, 2019; Prinyapol, 2017)

ภาพที่ 3 แผนผังที่นั่งห้องโดยสารเครื่องบิน Boeing 737-200
ที่มา: United Airlines (2024)

การเลือกประเภทที่นั่ง (Seat) ขึ้นอยู่กับปัจจัยของค่าใช้จ่าย ความพึงพอใจ และ ความสะดวกสบาย สามารถจำแนกออกได้ ดังนี้

1) First Class (ที่นั่งประเภทชั้นหนึ่ง) เป็นตัวเลือกที่หรูหราที่สุด การให้บริการระดับสูง พร้อมที่นั่งที่กว้างขวาง สิ่งอำนวยความสะดวกและครอบคลุมสิทธิพิเศษทุกประการเหนือกว่าประเภทชั้นที่นั่งอื่น ๆ อาทิ การได้สิทธิเชิญขึ้นเครื่องลำดับแรก และการเข้ารับบริการแบบ VIP ในเลาจน์ เป็นต้น

2) Business Class (ที่นั่งชั้นธุรกิจ) มีที่เก้าอี้นั่งที่กว้างกว่าชั้นประหยัด (Economy Class) และมีพื้นที่วางขาที่มากขึ้น รวมถึงสิทธิประโยชน์ อาทิ การได้สิทธิเชิญขึ้นเครื่องรองจาก First Class และ การเข้ารับบริการในเลาจน์ เป็นต้น

3) Economy Class (ที่นั่งชั้นประหยัด) เป็นตัวเลือกที่ประหยัดที่สุด แต่มีข้อจำกัดเรื่องความแคบของเก้าอี้ที่นั่ง และพื้นที่จำกัดในการวางขา

การเลือกโซนของที่นั่ง (Zone) จำแนกออกได้ (Pennig, Quehl & Rolny, 2012) ดังนี้

1) ที่นั่งโซนด้านหน้า ส่วนมากจะได้รับความเงียบมากกว่า และมีอัตราการสั่นสะเทือนน้อยกว่าบริเวณอื่น

2) ที่นั่งโซนตรงกลาง เป็นโซนที่ได้รับความนิยมน้อยที่สุด และมักจะมีที่นั่งว่างเสมอ เพราะเป็นพิกัดที่ผู้โดยสารเลือกน้อยที่สุด

3) ที่นั่งโซนด้านหลัง ส่วนมากจะได้รับเสียงดังกว่า และมีอัตราการสั่นสะเทือนมากกว่าบริเวณอื่น แต่พบข้อดีคือใกล้กับห้องน้ำและห้องครัว ซึ่งอาจมีสิทธิ์ได้รับบริการอาหาร และเครื่องดื่มก่อนในโซนเดียวกัน

การเลือกพิกัดที่นั่ง (Seat) เป็นอีกปัจจัยที่ผู้โดยสารให้ความสำคัญ สามารถจำแนกได้ (United Airlines, 2024) ดังนี้

1) ที่นั่งริมหน้าต่าง (Window Seat) ปฏิเสธไม่ได้ว่าที่นั่งนี้ ให้ทัศนียภาพที่สวยงาม แต่อาจต้องแลกกับการรบกวนผู้โดยสารท่านอื่นทุกครั้งที่ต้องการลุกออกจากที่นั่งไปเข้าห้องน้ำ

2) ที่นั่งระหว่างกลาง (Middle Seat) เป็นที่นั่งที่ผู้โดยสารไม่อยากได้รับมากที่สุด เพราะมีบริเวณแคบ ไม่สะดวกสบาย นอกเหนือเสียจากที่นั่งข้างเคียงเป็นผู้โดยสารที่เดินทางมาพร้อมกันจึงจะรู้สึกผ่อนคลายขึ้น

3) ที่นั่งริมทางเดิน (Aisle Seat) มีข้อดีคือ ให้ความสะดวกในการเข้าห้องน้ำ แต่อาจต้องแลกกับการถูกรบกวนจากผู้โดยสารที่เดินผ่านไปมาเช่นกัน

ผู้เขียนขอแนะนำว่า ถ้าหากเป็นผู้ที่ชอบความสงบเป็นพิเศษ ควรหลีกเลี่ยงที่นั่งใกล้กับห้องน้ำหรือห้องครัว เพราะพื้นที่นี้อาจมีเสียงดังและมีกลิ่นไม่พึงประสงค์รบกวนความสุขในการเดินทางของผู้โดยสาร

นอกจากนั้นแล้วหากผู้โดยสารมีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว หรือต้องการที่นั่งพิเศษ ควรทำการติดต่อแจ้งข้อมูลกับสายการบินล่วงหน้าเพื่อทำการสำรองที่นั่ง ทั้งนี้หากผู้โดยสารไม่มั่นใจว่าจะเลือกที่นั่งใด ควรติดต่อสายการบินเพื่อขอความช่วยเหลือ เพราะ เจ้าหน้าที่สายการบินจะสามารถให้คำแนะนำ และทำการช่วยเหลือผู้โดยสารให้เลือกที่นั่งที่เหมาะกับความต้องการได้ ดังนั้นก่อนจะทำการสำรองที่นั่ง ควรตรวจสอบและนำองค์ประกอบดังกล่าวมาพิจารณาอย่างถี่ถ้วน เพื่อให้มั่นใจว่า ผู้โดยสารได้เลือกที่นั่งอย่างถูกต้อง เหมาะสมกับความต้องการส่วนบุคคล และถือเป็นปัจจัยในการเพิ่มพูนความสุขให้กับการโดยสารเครื่องบินครั้งนั้นอีกด้วย (Prinyapol, 2017) ซึ่งสอดรับกับเอกสารของ McLeod (2018) ระบุแนวคิดของ อับราฮัม มาสโลว์ (Maslow) กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนย่อมประสงค์จะได้รับความสุข ความสบายใจ และความพึงพอใจอยู่เสมอ เพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐาน ตลอดช่วงเวลาและทุกกิจกรรมของชีวิต

เอกสารที่จำเป็นต่อการเดินทาง

การเตรียมเอกสารให้พร้อมก่อนการโดยสารเครื่องบินมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากเอกสารเหล่านี้จำเป็นสำหรับการผ่านขั้นตอน ในท่าอากาศยาน ได้แก่ การเช็คอิน

การผ่านด่านความปลอดภัย การผ่านด่านตรวจคนเข้าเมือง รวมถึงขั้นตอนการแสดงตนก่อนขึ้นเครื่องบิน เพื่อทำการระบุตัวตน โดยมีรายการเอกสารเบื้องต้น (Thai Vietjetair, 2019) ดังนี้

1. หนังสือเดินทาง (Passport) หรือบัตรประจำตัวประชาชน โดยต้องทำการตรวจสอบให้แน่ใจว่า เอกสารดังกล่าวยังไม่หมดอายุ อยู่ในสภาพสมบูรณ์ แสดงรูปภาพ และข้อมูลส่วนบุคคลอย่างชัดเจน โดยไม่พบความชำรุดเสียหาย และมีระยะเวลาที่เหลือมากกว่า 6 เดือนภายหลังจากวันที่เดินทางกลับ

2. วีซ่า (Visa) หากผู้โดยสารเดินทางไปยังประเทศที่ต้องใช้วีซ่า ควรตรวจสอบให้แน่ใจว่าได้ทำการยื่นขออนุมัติและได้รับวีซ่าแล้ว โดยเอกสารวีซ่าเป็นเพียงใบอนุญาต แต่ไม่ได้รับประกันสำหรับการเข้าประเทศ

3. ตั๋วเครื่องบิน (Ticket) ดำเนินการพิมพ์ตั๋วเครื่องบิน Boarding pass หรือบันทึกลงในอุปกรณ์มือถือของผู้โดยสารด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง

4. เอกสารประกันการเดินทาง (Travel Insurance) หากผู้โดยสารมีประกันการเดินทาง ควรพกสำเนาเอกสารประกันภัยติดตัวไปด้วยสำรองไว้ในกรณีฉุกเฉิน

5. ใบอนุญาตขับขี่สากล (International Driving License) หากผู้โดยสารวางแผนที่จะเช่ารถหรือขับรถในต่างประเทศ ให้เตรียมขอรับใบอนุญาตขับขี่ระหว่างประเทศที่ออกโดยกรมการขนส่งทางบก ณ ประเทศที่ตนเองออกเดินทาง

ดังนั้น ทุกครั้งก่อนการออกเดินทาง ผู้โดยสารควรต้องทำการตรวจสอบให้มั่นใจสำหรับรายการเอกสารที่จำเป็นต้องใช้ในรอบการเดินทางครั้งนั้น เพื่อช่วยให้กระบวนการเดินทางราบรื่นและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และเพื่อหลีกเลี่ยงความล่าช้าหรือปัญหาที่อาจเกิดจากการขาดเอกสารที่จำเป็น

การเตรียมตัวก่อนขึ้นเครื่องบิน

การเตรียมตัวก่อนขึ้นเครื่องบินเพื่อการเดินทางระยะไกล จะช่วยลดผลเสียต่อสุขภาพ ซึ่งผู้เขียนขอนำเสนอวิธีการเตรียมตัวก่อนเดินทาง (Slonim, 2001) ดังนี้

1. การพักผ่อนให้เพียงพอ ก่อนวันออกเดินทาง และควรหาโอกาสพักผ่อนระหว่างอยู่บนเที่ยวบินโดยการงีบสั้น ๆ ก็สามารถช่วยให้รู้สึกสบายขึ้นได้

2. การเลือกระยะเวลาการเดินทางที่เหมาะสม อาทิ กรณีที่ใช้เวลาเดินทางนานกว่า 12 ชั่วโมง ควรเลือกใช้เที่ยวบินแบบต่อเครื่อง เพื่อให้ร่างกายมีการปรับตัวเข้ากับเวลา รวมถึงการได้มีโอกาสลงจากเครื่องบินเพื่อไปเข้าห้องน้ำ ยืดเส้นยืดสาย และผ่อนคลายระหว่างการรอต่อเที่ยวบินเพื่อเดินทางต่อสู่จุดหมาย

3. การจัดเตรียมสิ่งของจำเป็นระหว่างเดินทางติดไว้กับตัว โดยเฉพาะยารักษาโรคให้เพียงพอกับระยะเวลาที่โดยสารอยู่บนเครื่องบิน รวมถึงอุปกรณ์นันทนาการทางอิเล็กทรอนิกส์

4. การเลือกสวมเสื้อผ้าที่สบายไม่อึดอัด ขณะอยู่บนเครื่องบิน รวมถึงเตรียมเครื่องแต่งกายที่เหมาะสมกับสภาพอากาศ ณ จุดหมายปลายทาง

5. การตรวจสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ กล่าวคือ หากมีโรคประจำตัว ควรพบแพทย์ล่วงหน้า เพื่อปรึกษาขอคำแนะนำและข้อควรปฏิบัติหากเกิดอาการกำเริบหรือมีเหตุฉุกเฉิน

6. การดื่มน้ำให้เพียงพอ เพื่อป้องกันภาวะการขาดน้ำ จากสาเหตุความชื้นอากาศต่ำในห้องโดยสาร

7. กรณีเป็นผู้มีภาวะเมาอากาศ ควรเลือกที่นั่งตรงกึ่งกลางห้องโดยสาร และพกพาอุปกรณ์แก้เมาเครื่องบิน อาทิ ยารับประทาน ยาดม ไว้ในจุดที่สามารถหยิบได้ง่าย นอกจากนั้นแล้ว ควรรับประทานอาหารว่างแต่น้อย และจำกัดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คาเฟอีน และหลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารหนัก 4-6 ชั่วโมงก่อนการนอนหลับบนเครื่องบิน

ข้อมูลทางการแพทย์ที่ควรทราบ

จากการศึกษาบทความของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสาขาเวชศาสตร์ป้องกัน แขนงเวชศาสตร์การบิน โรงพยาบาลสมิติเวช (Thaijinda, 2024) ได้กล่าวไว้ว่า “ถึงแม้เครื่องบินส่วนใหญ่ในปัจจุบัน จะมีระบบหมุนเวียนอากาศที่ถูกส่งผ่านแผ่นกรองอากาศแบบอนุภาคประสิทธิภาพสูง (HEPA) ชนิดเดียวกับที่ใช้ในห้องผ่าตัดของโรงพยาบาล แต่ด้วยปัจจัยอื่นที่อาจส่งผลต่อโรคประจำตัวบางชนิดได้ โดยจากการศึกษาขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) พบว่า ความเสี่ยงของภาวะลิ่มเลือดอุดตันในหลอดเลือดดำ เพิ่มขึ้น 2 ถึง 3 เท่า หลังจากโดยสารเที่ยวบินระยะไกลนานกว่า 4 ชั่วโมง นอกจากนั้นแล้วยังมีโรคความเสี่ยงควรเฝ้าระวัง ซึ่งผู้ป่วยควรให้ความระวังเป็นพิเศษหากต้องโดยสารเครื่องบินเป็นเวลานาน อาทิ

1) โรคหัวใจ/ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจ (Coronary heart disease) หรือโรคหัวใจล้มเหลว (Congestive heart failure) ควรตรวจร่างกาย โดยไม่มีอาการเจ็บหน้าอก หอบเหนื่อย หรือไม่มีหัวใจเต้นผิดปกติอย่างน้อย 6 สัปดาห์ก่อนโดยสารเครื่องบิน หากมีความจำเป็นสามารถเดินทางหลังมีอาการ 2-3 สัปดาห์ แต่ต้องอยู่ในความดูแลของแพทย์และต้องแจ้งสายการบินเพื่อเตรียมเครื่องมือในกรณีจำเป็น

2) โรคความดันโลหิตสูง (Hypertension) ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง สามารถขึ้นเครื่องบินได้ โดยการควบคุมความดันโลหิตด้วยการรับประทานยา และควรจัดเตรียมยาให้พร้อมและเพียงพอกับระยะเวลาตลอดการเดินทาง

3) โรคหืด (Asthma) กรณีอาการรุนแรงไม่สามารถควบคุม หรือเพิ่งออกจากโรงพยาบาลควรงดการเดินทางด้วยเครื่องบิน แต่หากว่าอาการไม่รุนแรง สามารถขึ้นเครื่องบินได้แต่ควรมียาติดตัวขึ้นเครื่องไปด้วย โดยเฉพาะยาชนิดพ่น

4) โรคเกี่ยวกับหลอดเลือดสมอง (Cerebrovascular disease) ภาวะต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการส่งเลือดไปเลี้ยงสมอง ได้แก่ ภาวะสมองขาดเลือดชั่วขณะ (Transient ischemic attack) ภาวะเลือดออกในสมอง (Intracerebral hemorrhage) และภาวะหลอดเลือดตีบ อุดตัน หรือแตก (Stroke) ซึ่งส่งผลให้เซลล์สมองได้รับออกซิเจนน้อยลง เมื่อขึ้นเครื่องบินซึ่งมีภาวะ

พร่องออกซิเจน อาจส่งผลให้อาการกำเริบ ดังนั้น ก่อนทำการเดินทางควรพบแพทย์เพื่อรับยา และปรึกษาข้อควรปฏิบัติขณะอยู่บนเครื่องบิน โดยก่อนเดินทางอาการต้องคงที่อย่างน้อย 2 สัปดาห์

5) ภาวะพร่องออกซิเจน (Hypoxia) เมื่ออยู่บนเครื่องบินความหนาแน่นของอากาศจะลดลง ส่งผลให้ระดับออกซิเจนในเลือดต่ำกว่าปกติ เลือดไม่สามารถนำออกซิเจนไปเลี้ยงเนื้อเยื่อต่าง ๆ ในร่างกาย ส่งผลให้ผู้ป่วยมีอาการไอ ผิวหนังเปลี่ยนสี และระบบหายใจผิดปกติ อย่างไรก็ตาม เมื่อเครื่องบินบินสูง 30,000 ฟุต จะมีการปรับความกดดันบรรยากาศในห้องผู้โดยสารให้อยู่ในระดับความสูงเท่ากับ 5,000-8,000 ฟุต ซึ่งเป็นภาวะที่ออกซิเจนลดลงกว่าปกติประมาณ 15 % และไม่เป็นอันตรายต่อผู้ที่มีสุขภาพปกติ แต่ในผู้ป่วยบางโรค อาจส่งผลให้อาการกำเริบ เช่น โรคหัวใจ โรคหอบหืด โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โรคโลหิตจาง และโรคลมชัก เป็นต้น”

นอกเหนือจากกลุ่มโรคและความเจ็บป่วย ผู้หญิงตั้งครรภ์และทารก ก็ถูกบรรจุอยู่ในบุคคลต้องระวังในการโดยสารเครื่องบินเช่นกัน โดยทารกอายุต่ำกว่า 48 ชั่วโมงไม่ได้รับอนุญาตให้โดยสารเครื่องบิน อย่างไรก็ตามควรรอให้เด็กทารกมีอายุมากกว่า 1-2 สัปดาห์ตามความเหมาะสม เพื่อให้ร่างกายแข็งแรงและมีความต้านทานต่อโรคมากขึ้น และสำหรับภาวะตั้งครรภ์ ถึงแม้ว่าการโดยสารด้วยเครื่องบินไม่เป็นอันตรายต่อการตั้งครรภ์และทารกในครรภ์ แต่ความเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยาขณะเดินทาง อาจกระตุ้นให้เกิดการคลอดก่อนกำหนด โดยเฉพาะอายุครรภ์เกินกว่า 36 สัปดาห์ หรือก่อนครบกำหนดคลอดในช่วง 4 สัปดาห์ ไม่ควรขึ้นเครื่องบินยกเว้นการเดินทางในประเทศประมาณ 1-2 ชั่วโมง และไม่มีอาการผิดปกติ หรือภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์ (Thaijinda, 2024)

ทั้งนี้อีกหนึ่งกลุ่มบุคคลที่มีเงื่อนไขการเดินทาง คือ ผู้ที่ดำน้ำลึก ไม่ควรโดยสารเครื่องบินอย่างน้อย 12 ชั่วโมงหลังจากการดำน้ำครั้งสุดท้าย และ 24 ชั่วโมงหลังจากการดำน้ำหลายครั้ง เนื่องจากแรงดันอากาศในห้องโดยสารที่ระดับความสูงจะต่ำกว่าความกดอากาศที่ระดับน้ำทะเล เป็นผลให้ออกซิเจนในเลือดลดลง ส่งผลให้ขาดออกซิเจน รวมถึงผลกระทบจากความกดอากาศในห้องโดยสารที่ลดลง จะส่งผลให้ก๊าซภายในร่างกายขยายตัว ทำให้ปวดหู ปวดไซนัส แน่นหน้าอก หรือหมดสติได้ (Decompression sickness; Dowse, Howell, & Smerdon, 2021)

การโดยสารเครื่องบิน มีปัจจัยหลายสิ่งที่มีเงื่อนไขทางการแพทย์ หรืออาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพผู้ป่วย รวมถึงทางด้านความปลอดภัยและความสะดวกสบายในการเดินทาง ดังนั้น ผู้ป่วยโรคประจำตัว สตรีมีครรภ์ ทารกแรกเกิด และผู้ที่เพิ่งผ่านการดำน้ำมา ควรปรึกษาแพทย์เพื่อทำความเข้าใจ และประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการโดยสารเครื่องบิน ซึ่งนโยบายของแต่ละสายการบินนั้นอาจแตกต่างกันออกไป จึงควรตรวจสอบข้อกำหนดเสมอ ก่อนดำเนินการสำรองเที่ยวบิน รวมถึงหาวิธีการที่จะทำให้การเดินทางปลอดภัยและสะดวกสบายสำหรับตนเอง เพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหา หรือส่งผลกระทบต่อผู้โดยสารอื่นและสายการบิน

การตรวจสอบสัมภาระ

ข้อจำกัดของสัมภาระติดตัวขึ้นเครื่องบิน

ของเหลว สเปรย์ เจล และวัสดุประเภทผง อนึ่งผู้เขียนได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการพกพาสิ่งของดังกล่าวติดตัวขึ้นเครื่องบินอย่างถูกต้องตามระเบียบและนโยบายของสายการบิน เพื่อให้สอดคล้องกับข้อบังคับของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย โดยจากการศึกษาประกาศระเบียบสัมภาระสำหรับผู้โดยสารของสายการบิน Cathay Pacific (2024) และ Korean Air (2024) ค้นพบแนวทางการปฏิบัติศที่สอดคล้องกัน ดังนี้

สัมภาระจำพวกดังกล่าว ที่ประสงค์พกพาขึ้นเครื่อง ต้องมีลักษณะบรรจุในภาชนะที่มีขนาดความจุไม่เกิน 100 มิลลิลิตร ต่อชิ้น โดยใส่รวมไว้ในถุงพลาสติกใสหรือบรรจุภัณฑ์แบบเปิด-ปิดผนึกได้ โดยบรรจุภัณฑ์ต้องมีขนาดรวมกันไม่เกิน 1,000 มิลลิลิตร หรือ 1 ลิตรต่อผู้โดยสารหนึ่งท่าน และจำกัดปริมาตรไม่เกิน 350 มิลลิลิตร (12 ออนซ์) โดยสิ่งของที่เกินปริมาณที่กำหนดไว้ควรบรรจุไว้ในสัมภาระที่เช็คอินโหลดใต้ท้องเครื่องบิน เพื่อประหยัดเวลาในขั้นตอนการผ่านด่านตรวจรักษาความปลอดภัยของท่าอากาศยาน

การบรรจุหีบห่อ ควรใช้ถุงพลาสติกหรือบรรจุภัณฑ์แบบใส ตรวจสอบอย่างมั่นใจว่าไม่มีจุดรั่วไหล สามารถเปิด-ปิดผนึกได้ หรือเป็นลักษณะกล่องใสปิดผนึกเพื่อขนส่งของเหลวตามคุณลักษณะ ดังนี้ (1) บรรจุภัณฑ์ต้องมีความสูงและความกว้างไม่เกิน 20 ซม./8 นิ้ว (2) บรรจุภัณฑ์ต้องมีลักษณะใสและเปิด-ปิดผนึกได้ (3) ของที่บรรจุอยู่ต้องปริมาณเหมาะสมตามขนาดของถุง (4) บรรจุภัณฑ์ต้องผนึกปากถุงให้เรียบร้อย (5) ควรแสดงบรรจุภัณฑ์ให้เจ้าหน้าที่ประจำสายการบิน หรือเจ้าหน้าที่ประจำท่าอากาศยานตรวจสอบ โดยควรแยกต่างหากจากสัมภาระถือขึ้นเครื่อง ทั้งนี้เพื่อความสะดวกรวดเร็วและความปลอดภัย

สิ่งของที่ได้รับยกเว้น ซึ่งพกพาไว้สำหรับใช้ภายในห้องโดยสารระหว่างการเดินทาง สามารถพกพาไว้ในสัมภาระถือขึ้นเครื่อง โดยมีปริมาณมากกว่า 100 มล. ในกรณีที่ได้แสดงสิ่งของดังกล่าวที่จุดตรวจรักษาความปลอดภัยแล้ว ตามรายการดังนี้ (1) ชุดเวชภัณฑ์สำหรับผู้ป่วยโรคเบาหวาน (2) อาหารสำหรับทารกในรูปแบบของเหลวหรือของเหลวแบบข้น ในกรณีเดินทางร่วมกับทารก (3) น้ำนมแม่ในบรรจุภัณฑ์ ถึงแม้ว่าจะเดินทางพร้อมกับทารกหรือไม่ก็ตาม (4) เครื่องสำอางที่ไม่ใช่ของเหลว อาทิ สเปรย์ รองพื้น และผลิตภัณฑ์ระงับกลิ่นกาย เป็นต้น

โปรดทราบว่าข้อยกเว้นข้างต้น จะต้องผ่านการตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย หรือได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำด่านตรวจ หรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำสายการบินก่อนออกเดินทางโดยสารเครื่องบินทุกครั้ง (Civil Aviation Authority of Thailand, 2016)

แบตเตอรี่สำรอง (Power Bank)

สำนักงานการบินเรือนแห่งประเทศไทย (Civil Aviation Authority of Thailand [CAAT],

2024) ได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการพกพา Power Bank ระบุว่า ไม่สามารถโหลดใต้ท้องเครื่องบินได้ แต่สามารถนำพกติดตัวไปในห้องโดยสารได้ เพื่อมาตรฐานความปลอดภัยในการเดินทาง ตามหลักปฏิบัติ ดังนี้

1) Power Bank ที่มีขนาดความจุไม่เกิน 20,000 mAh สามารถนำติดตัวขึ้นเครื่องได้คนละไม่เกิน 20 ชิ้น

2) Power Bank ที่มีขนาดความจุตั้งแต่ 20,000 mAh ขึ้นไป แต่ไม่เกิน 32,000 mAh สามารถนำติดตัวขึ้นเครื่องได้คนละไม่เกิน 2 ชิ้น

3) Power Bank ที่มีขนาดความจุตั้งแต่ 32,000 mAh / 160 Wh ขึ้นไป ไม่สามารถนำขึ้นเครื่องบินได้ในทุกกรณี

4) ข้อควรระวัง ห้ามนำ Power Bank ทุกขนาดความจุ บรรจุลงในกระเป๋าโดยสารโหลดใต้ท้องเครื่องบินในทุกกรณี จึงควรตรวจสอบเพื่อความมั่นใจทุกครั้ง

เนื่องจากช่วงเวลาระหว่างการเดินทาง Power Bank ที่ทำจากลิเธียม อาจเกิดความร้อนสะสม จนก่อให้เกิดประกายไฟ เพลิงลุกไหม้ หรือระเบิดได้ ซึ่งถ้าหากเกิดการลุกไหม้ใต้ท้องเครื่องบินกว่าจะมีผู้พบเห็นเชื้อเพลิงอาจลุกลามเป็นวงกว้างจนยากต่อการควบคุม และส่งผลต่อความปลอดภัยของทุกชีวิตในเที่ยวบินนั้นได้ ดังนั้นจึงมีระเบียบให้พกพา Power Bank ติดตัวขึ้นเครื่องบินตามระเบียบ จำนวน และอัตราที่กำหนดข้างต้น เพื่อเป็นการคัดกรองตามมาตรการความปลอดภัย เพื่อให้มั่นใจว่าหากเกิดเหตุเพลิงไหม้จาก Power Bank ภายในห้องโดยสาร ลูกเรือที่ได้รับการฝึกอบรมตามคู่มือปฏิบัติเป็นอย่างดีจะสามารถควบคุมสถานการณ์ได้ตามขั้นตอนและมาตรฐานที่กำหนด ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ประจำท่าอากาศยาน อาจมีการเรียกตรวจค้นในกรณีมีเหตุสงสัย และอาจไม่อนุญาตให้นำ Power Bank ติดตัวขึ้นเครื่องบินได้ (CAAT, 2024)

สิ่งของต้องห้าม

ทุกครั้งก่อนเดินทางด้วยเครื่องบิน ผู้โดยสารต้องคำนึงถึงสิ่งของที่จะพกติดตัวไปด้วย โดยการสำรวจว่าภายในกระเป๋าใบที่จะพกไปสู่ห้องโดยสาร มีสิ่งของประเภทต้องห้ามหรือไม่อย่างเคร่งครัด ถ้าหากเป็นสิ่งของที่สายการบินไม่อนุญาตให้พกพาติดตัว แต่อนุญาตให้โหลดใต้ท้องเครื่องบินไปได้ ให้ติดต่อตามกระบวนการที่ถูกวิธี แต่ถ้าหากเป็นสิ่งของที่ผิดกฎหมายหรือผิดต่อระเบียบของสายการบิน ให้ทำการงดเว้นการพกพาสู่ท่าอากาศยานโดยเด็ดขาด เพื่อ ความราบรื่นในการเดินทางของผู้โดยสาร และ เพื่อไม่ให้เสียเวลาในการถูกเรียกตรวจค้น ณ ด่านตรวจ โดย Nok Air (2024) ได้ทำการ เรียบเรียงรายการสิ่งของต้องห้าม ไว้ดังนี้

อาวุธของมีคม อาทิ ปืน มีด กรรไกร ดาบ กระบอง หรือ สิ่งของของเทียมอาวุธ ได้แก่ ปืนไฟแช็ก ไม้บรรทัดเหล็ก กรรไกรตัดเล็บ อุปกรณ์เปิดขวดน้ำ และเข็มเย็บผ้า เป็นต้น ซึ่งถ้าหากว่าเป็นสิ่งของที่จำเป็นต้องนำไปใช้ ณ จุดหมายปลายทาง สายการบินอนุญาตให้เก็บไว้ในกระเป๋าเพื่อทำการโหลดไว้ใต้เครื่องบินได้ แต่ไม่อนุญาตให้พกพาติดตัวขึ้นเครื่องโดยเด็ดขาด

สินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ กล่าวคือ สินค้าที่

มีที่มาไม่ถูกต้องตามทะเบียนสิทธิบัตรผลิตสินค้า หากประเทศจุดหมายปลายทางมีการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ที่เกี่ยวข้อง อาจถูกตรวจยึด เสียค่าปรับ หรือถูกดำเนินคดีได้

วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด เพื่อความปลอดภัย ไม่ให้เกิดความเสี่ยงระเบิด การเกิดกระกายไฟ หรือเพลิงไหม้ ควรตรวจสอบเพื่อความมั่นใจว่าไม่มีสิ่งสิ่งของเหล่านี้ติดตัว อาทิ น้ำมันไฟแช๊ก แก๊สกระป๋อง สีน้ำมัน ไม้ขีดไฟ เป็นต้น

อาหารที่มีกลิ่นแรง อาทิ อาหารทะเลทุเรียน ปลาร้า ซึ่งถ้าหากว่าซื้อสินค้าเหล่านี้จากร้านค้าภายใน Gate ต้องตรวจสอบให้มั่นใจว่าได้ทำการห่อหุ้มอย่างแน่นหนา ในปริมาณที่เหมาะสม

สารเสพติดหรือสิ่งอันตรายได้แก่ยาเสพติดประเภทต่าง ๆ สารกำจัดศัตรูพืช สารเคมี แร่ ธาตุ และ กัมมันตรังสีอื่น ๆ เป็นต้น

สัตว์มีพิษ สัตว์ดุร้าย รวมถึงสัตว์สงวน นอกจากจะสร้างความรบกวนผู้อื่นแล้ว ยังผิดหลักกฎหมายโดยจะอ้างความรู้เท่าไม่ถึงการไม่ได้ และเข้าข่ายความผิดบางประการ ฐานก่อให้ความหวาดกลัว ตื่นตระหนกตกใจแก่สาธารณชน ซึ่งมีความผิดทางอาญาอีกด้วย (Anusornphanich, Nuamkaew & Klinsukon, 2024)

ช่วงเวลาระหว่างการเดินทาง

ผู้เขียนขอแนะนำให้ผู้โดยสารควรมาถึงท่าอากาศยานก่อนเวลาออกเดินทาง 2-3 ชั่วโมง เพื่อให้มีเวลาเพียงพอสำหรับการเช็คอิน (Check-in) โดยทั่วไปเคาน์เตอร์จะปิดก่อนเวลาออกเดินทางประมาณ 45 นาที ขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละสายการบินกำหนด ต่อด้วยขั้นตอนการผ่านจุดตรวจสอบความปลอดภัย และการเดินทางไปสู่ประตูขึ้นเครื่อง จึงควรเผื่อเวลาเดินทางมาถึงล่วงหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาเร่งด่วนหรือวันหยุดที่มีผู้ใช้บริการท่าอากาศยานเป็นจำนวนมาก

การเรียกขึ้นเครื่องบิน (Boarding)

1. ภายหลังจากรับบัตรโดยสารเรียบร้อย ให้เดินตามป้ายบอกทางไปยังประตูขึ้นเครื่องบิน (Gate) ที่ระบุไว้บนบัตรโดยสาร หรือดูจากกระดานตารางเที่ยวบิน

2. เมื่อถึงเวลาเรียกขึ้นเครื่องบิน ให้แสดงบัตรโดยสาร (Boarding pass) พร้อมเอกสารยืนยันตัวตน ให้กับเจ้าหน้าที่ที่ประตูขึ้นเครื่อง ตามลำดับที่เจ้าหน้าที่แจ้ง โดยปกติจะเรียกผู้โดยสารตามชั้นโดยสาร หรือตามกลุ่มที่นั่ง

3. ประจำที่นั่งตามที่ระบุไว้บนบัตรโดยสารด้วยความสุภาพเรียบร้อย

สภาพแวดล้อมบนเครื่องบิน

เมื่อผู้โดยสารก้าวเข้าสู่ภายในห้องโดยสารเครื่องบิน จะพบกับสภาพแวดล้อมที่แตกต่างจากภาคพื้นดิน ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องทำความเข้าใจกับสภาพแวดล้อมเหล่านี้ เพื่อให้การเดินทางสะดวกสบายและปลอดภัยยิ่งขึ้น ซึ่งผู้เขียน ได้ทำการศึกษา Piyatat (2023) และ Korean Air (2024) พบข้อมูลที่สอดรับกันและมีประโยชน์ ดังนี้

ความกดอากาศ (Pressure) ภายใน

เครื่องบินจะต่ำกว่าบนพื้นดิน ซึ่งอาจทำให้เกิดอาการไม่สบาย เช่น ปวดหู คัดจมูก และวิงเวียนศีรษะ เพื่อบรรเทาอาการเหล่านี้ แนะนำให้เคี้ยวหมากฝรั่ง ดื่มน้ำ หรือใช้ยาพ่นจมูก

อากาศแห้ง (Dry) อากาศภายในห้องโดยสารเครื่องบินมีความแห้งมาก ซึ่งอาจทำให้ผิวหนังและเยื่อบุตาแห้งได้ ควรดื่มน้ำให้เพียงพอ และใช้ครีมบำรุงผิวเพื่อป้องกันความแห้งกร้าน

อุณหภูมิ (Temperature) ภายในห้องโดยสารเครื่องบินอาจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับยี่ห้อและรุ่นของเครื่องบินที่สายการบินเลือกใช้ และสภาพอากาศภายนอก เครื่องบินบางลำอาจหนาวเย็น ในขณะที่บางลำอาจอบอุ่นเกินไป ดังนั้น จึงควรมีการสำรองเสื้อผ้าพกติดตัวหลายชิ้นเพื่อให้ผู้โดยสารสามารถปรับอุณหภูมิได้ตามต้องการ

เสียงรบกวน (Noise) ภายในห้องโดยสารเครื่องบินอาจมีเสียงดังได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระหว่างการขึ้นและลงจอด ผู้โดยสารอาจเตรียม หูฟังหรือที่อุดหู เพื่อใช้ช่วยลดเสียงรบกวน

แสงสว่าง (Light) ภายในเครื่องบินอาจมีการเปลี่ยนแปลงความสว่างหรือมืด ขึ้นอยู่กับเวลาของวันที่เครื่องบินเคลื่อนที่ผ่าน Time Zone นั้น หากผู้โดยสารต้องการนอนหลับ ให้สวมหน้ากากปิดตาหรือใช้ผ้าคลุมตา

พื้นที่จำกัด (Limit area) กล่าวคือ เครื่องบินมีพื้นที่จำกัด ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องใช้พื้นที่อย่างชาญฉลาด เก็บสัมภาระไว้ใต้ที่นั่งหรือในช่องเก็บสัมภาระเหนือศีรษะ หลีกเลี่ยงการวางของไว้ในทางเดินเพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรค ต่อการสัญจรของผู้อื่น และเพื่อไม่ให้กระทบต่อนโยบายรักษาความปลอดภัยของอากาศยาน

แนวทางการปฏิบัติสำคัญภายในห้องโดยสาร

Eiampan (2019) ระบุว่า การปฏิบัติการบินเป็นภารกิจที่มีรายละเอียดซับซ้อน ซึ่งผลสำเร็จและความปลอดภัยนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของฝ่ายปฏิบัติการบินและผู้ควบคุมอากาศยาน รวมถึงการให้ความร่วมมือของผู้โดยสาร

ตามสถิติการบิน ช่วงเวลาที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยที่สุดคือ ช่วงเวลาเครื่องบินขึ้นและลง (Takeoff-Landing) และช่วงเวลาบินผ่านเขตสภาพอากาศแปรปรวน ดังนั้นการรัดเข็มขัดที่นั่งตลอดเวลาที่โดยสารเครื่องบิน และการปฏิบัติตามคำแนะนำของสายการบิน จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยสร้างเสริมความปลอดภัยให้กับตนเองและอากาศยาน (Thai PBS, 2024) ซึ่งสอดรับกับ Mongkolapibalkul (2022) แสดงทัศนะไว้ว่า การจะเพิ่มมาตรฐานของการบินพลเรือนไทยด้วยวิธีสร้างเสริมสมรรถนะระบบรักษาความปลอดภัย ต้องอาศัยความร่วมมือของผู้โดยสารเพื่อช่วยเพิ่มพูนประสิทธิภาพในส่วนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำท่าอากาศยานและบุคลากรทางการบิน

ด้วยเหตุที่ภายในห้องโดยสารเป็นพื้นที่สาธารณะที่ผู้โดยสารในเที่ยวบินเดียวกันต้องใช้พื้นที่ร่วมกัน ดังนั้นเพื่อให้บรรยากาศบนเครื่องบินเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สงบ และปลอดภัย ผู้โดยสารจึงควรปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ รวมถึงมารยาทของการเป็นผู้โดยสารที่ดีมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดย Korean Air (2024) ได้ระบุข้อมูลอย่างสังเขป ดังต่อไปนี้

1) ไม่ส่งเสียงดังตลอดเที่ยวบิน

2) โปรดใช้ความระมัดระวังเมื่อต้องการปรับเอนที่นั่งลง

3) โปรดระมัดระวังการลุกล้ำพื้นที่ของผู้โดยสารท่านอื่น

4) หากมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ดื่มในปริมาณที่เหมาะสม โดยมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสาธารณะ

5) โปรดระมัดระวังเรื่องความสะอาดและสุขอนามัย อาทิ การถอดรองเท้าหรือถุงเท้าซึ่งอาจส่งกลิ่นรบกวนผู้โดยสารท่านอื่นได้ เป็นต้น

นอกจากนี้ ANA (2024) ยังได้ระบุ คำขอเกี่ยวข้องกับความปลอดภัย สำหรับแนวทางการปฏิบัติของผู้โดยสารเพื่อความปลอดภัย และเพื่อความสงบเรียบร้อยต่อการเดินทาง ดังต่อไปนี้

1) ภายหลังจากขึ้นเครื่อง โปรดวางสัมภาระในสถานที่ที่เหมาะสม หลังจากนั้นควรนั่งประจำที่และรัดเข็มขัดนิรภัยให้เรียบร้อย

2) โปรดรัดเข็มขัดนิรภัยของท่านเมื่อสัญญาณรัดเข็มขัดปรากฏขึ้น และตลอดเวลาที่อยู่ประจำที่นั่ง โดยบทความนี้ได้รวบรวมวิธีรัดเข็มขัดที่นั่งให้ปลอดภัย (Thai PBS, 2024) ไว้ดังนี้

(2.1) กรุณาดึงสายรัดเข็มขัดที่นั่งให้กระชับพอดีกับบริเวณสะโพกหรือใต้ช่วงท้อง

(2.2) หากมีการใช้ผ้าห่ม ให้คาดสายรัดเข็มขัดไว้ด้านนอก เพื่อให้พนักงานต้อนรับฯ (Cabin Crew) สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน

(2.3) กรุณารัดเข็มขัดที่นั่งทุกครั้งเมื่อนั่งประจำที่

(2.4) หากเป็นผู้มีรูปร่างใหญ่ และไม่สามารถรัดสายเข็มขัดที่นั่งความยาวปกติได้ สามารถแจ้งทางสายการบินก่อนขึ้นเครื่อง เพื่อขอรับ “Extension seat belt”

(2.5) ผู้โดยสารที่เดินทางพร้อมกับเด็กอายุต่ำกว่า 2 ขวบ จะต้องแจ้งพนักงานต้อนรับ เพื่อขอรับ “Infant seat belt” และจะต้องอุ้มเด็กไว้บนหน้าตัก พร้อมรัดสายเข็มขัดที่นั่งเสริมตลอดเวลาขณะทำการบิน

(2.6) เมื่อสัญญานแจ้งเตือนสายรัดเข็มขัดปรากฏขึ้น ให้รีบกลับไปประจำที่นั่ง และรัดสายเข็มขัดที่นั่งโดยด่วนทุกครั้ง

(2.7) ให้สังเกตสัญลักษณ์แจ้งเตือนรัดเข็มขัดอยู่เสมอ เนื่องจากบางกรณีอาจเกิดปัญหาทางเทคนิคของสัญญานเสียง หรืออาจเกิดขึ้นในกรณีฉุกเฉินฉับพลันจนพนักงานต้อนรับไม่สามารถประกาศแจ้งเตือนได้ทันที

(2.8) ห้ามนำอุปกรณ์ฉุกเฉินทุกชนิดออกจากเครื่องบินอย่างเด็ดขาด

3) หลังจากที่ประตูเครื่องบินปิดแล้ว โปรดเปลี่ยนโหมดในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ของท่านเป็นโหมดเครื่องบินหรือปิดระบบการใช้อุปกรณ์

4) โปรดดูวิดีโอเกี่ยวกับอุปกรณ์ฉุกเฉิน หรือศึกษาคู่มือแนะนำด้านความปลอดภัยก่อนเครื่องบินจะออกเดินทาง

5) ควรปรับที่นั่งและโต๊ะของท่านให้กลับสู่ตำแหน่งเดิมระหว่างเครื่องขึ้นและลงจอด

6) ห้ามสูบบุหรี่ และก่อประกายไฟภายในห้องโดยสารหรือห้องน้ำโดยเด็ดขาด รวมถึงไม่อนุญาตให้ใช้ผลิตภัณฑ์ยาสูบปลอดควัน และ

อุปกรณ์ทดแทนอื่นใดบนเที่ยวบิน อาทิ บุหรี่ไฟฟ้า เพื่อเป็นการลดผลกระทบต่อผู้โดยสารท่านอื่น

7) ผู้โดยสารที่นั่งในแถวทางออกฉุกเฉิน ควรศึกษาแนวทางการปฏิบัติจากคู่มือในช่องหน้าเก้าอี้ที่นั่ง กรณีเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน เพื่อศึกษาคำขอสำหรับการอพยพฉุกเฉิน พร้อมทั้งรับฟังการสาธิตจากลูกเรืออย่างตั้งใจ

จากการศึกษาพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. 2558 [พ.ร.บ.] เกี่ยวกับคำพูดต้องห้าม และพฤติกรรมต้องห้าม โดยผู้เขียนคัดเลือกหมวดมาตราที่สำคัญและเคยพบผู้กระทำความผิดบ่อยครั้ง เพื่อนำเสนอถึงการกระทำอันขัดต่อหลักกฎหมายและโทษที่จะได้รับจากการกระทำผิด (Legal Affairs Division, 2015) ดังนี้

“มาตรา 7 ผู้อยู่ในอากาศยานในระหว่างการบินผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ควบคุมอากาศยานหรือเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานซึ่งสั่งในนามผู้ควบคุมอากาศยานที่เป็นคำสั่งเพื่อรักษากฎ ระเบียบ และความเรียบร้อยในอากาศยาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ที่สั่งเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่อากาศยานหรือแก่บุคคลหรือทรัพย์สินในอากาศยาน ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 8 ผู้อยู่ในอากาศยานในระหว่างการบินผู้ใดกระทำการหรือมีสิ่งอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท (1) สูบบุหรี่ในห้องน้ำหรือที่อื่นใดที่มิใช่สถานที่ที่จัดไว้ให้สูบบุหรี่เป็นการเฉพาะ (2) ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในเวลาที่ห้ามใช้ หรือ (3) มีสิ่งที่มีประกาศห้ามมิให้นำขึ้นไปในอากาศยานไว้ในการครอบครอง

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำเพื่อให้เกิดการขัดข้องแก่อุปกรณ์ที่เกี่ยวกับความปลอดภัยของอากาศยาน ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับความผิดตามวรรคหนึ่งให้ผู้ควบคุมอากาศยานมีอำนาจรับชำระค่าปรับในอัตราขั้นสูงจากผู้กระทำความผิดได้ และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับแล้ว ให้คดีเลิกกัน

มาตรา 22 ผู้ใดแจ้งข้อความหรือส่งข่าวสารซึ่งรู้อยู่แล้วว่าเป็นเท็จ และการนั้นเป็นเหตุหรือน่าจะเป็นเหตุให้ผู้ที่อยู่ในท่าอากาศยานหรือ ผู้ที่อยู่ในอากาศยานในระหว่างการบินตื่นตกใจ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานในระหว่างการบิน ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบห้าปีหรือปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหกแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

จากการศึกษาหลักกฎหมายข้างต้น ได้ค้นพบข้อมูลเพิ่มเติมจาก Anusornphanich, Nuamkaew and Klinsukon, (2024) ระบุไว้ว่าพบผู้กระทำผิดมาตรา 22 บ่อยครั้งที่สุด ทั้งในฐาน

ใช้คำพูดต้องห้ามและมีพฤติกรรมต้องห้าม อาทิ การพูดคำว่า “ระเบิด” หรือ “เครื่องบินจะตก” โดยปราศจากมูลเหตุความจริง เป็นต้น ซึ่งผู้เขียนขอเสนอแนะว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ และสร้างความรู้ความเข้าใจในส่วนหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางทางอากาศอย่างกว้างขวาง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผู้กระทำผิดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และถูกดำเนินคดีทางกฎหมายโดยมิได้เจตนา และเพื่อเป็นการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในห้องโดยสารเครื่องบินและอาณาเขตของท่าอากาศยาน

ช่วงเวลาหลังการเดินทาง

การรับสัมภาระโหลดใต้เครื่องบิน

เมื่อเครื่องบินลงจอดสนิทและเทียบท่าประตูขึ้นลงเครื่องแล้ว ให้รอรับประกาศอนุญาตลงเครื่องจากสายการบิน รวมถึงจดจำข้อมูลเกี่ยวกับหมายเลขสายพานรับกระเป๋า (Baggage Claim) หรือสามารถสังเกตจากป้ายแสดงหมายเลขเที่ยวบิน (Flight Number) บนกระดานบริเวณ รับกระเป๋า หลังจากนั้นให้ไปที่สายพานรับกระเป๋าเพื่อรอรับกระเป๋า ตรวจสอบป้ายกำกับกระเป๋าเพื่อให้แน่ใจว่าเป็นกระเป๋าของตนเอง ถ้าหากกระเป๋าสูญหายหรือเสียหาย หรือสัมภาระไม่ปรากฏบนสายพานลำเลียงภายในเวลาที่เหมาะสม ให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่สายการบินทันที ณ จุดบริการ Lost and Found เพื่อขอรับความช่วยเหลือในการติดตาม

การผ่านด่านศุลกากร ขึ้นอยู่กับนโยบายของประเทศปลายทางและสถานะการเดินทางของผู้โดยสาร ซึ่งบางประเทศอาจมีแค่ขั้นตอนการผ่านการตรวจคนเข้าเมืองเท่านั้น โดยภายหลังจากรับกระเป๋าเรียบร้อยแล้วให้เดินทางไปยังด่านศุลกากร และเลือกช่องทางที่ถูกต้องตามปริมาณและประเภทของสินค้าที่ผู้โดยสารนำเข้า ได้แก่

1. ช่องทางสีเขียว (Green Channel) สำหรับประเทศไทย ผู้โดยสารที่ไม่มีสินค้าต้องสำแดง สามารถไปยังทางออก (Exit / Way out) ได้ทันที

2. ช่องทางสีแดง (Red Channel) สำหรับผู้โดยสารที่มีสินค้าต้องสำแดง ได้แก่ (1) สินค้าที่ต้องเสียภาษี (2) สินค้าที่ต้องได้รับอนุญาต อาทิ ยาสูบ สุรา สัตว์เลี้ยง (3) สินค้าต้องห้าม อาทิ ยาเสพติด อาวุธ สัตว์ป่าคุ้มครอง เป็นต้น เพื่อทำการขอรับการตรวจสอบและขอรับใบอนุญาตการนำเข้าสินค้าต้องสำแดง

การเดินทางออกจากสนามบิน

ผู้โดยสารสามารถเลือกวิธีการเดินทางภาคพื้นทางบกออกจากสนามบินได้หลากหลายวิธี ตามปัจจัยส่วนบุคคล อาทิ ความสะดวกสบาย ทุนทรัพย์ ระยะทาง และระยะเวลา ซึ่งผู้เขียนขอยกตัวอย่าง ดังนี้

1. รถแท็กซี่ ข้อดีคือ มีความสะดวกและรวดเร็ว แต่ราคาอาจสูงกว่าการเดินทางวิธีอื่น

2. รถเช่า เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการความเป็นส่วนตัว และต้องการยืดหยุ่นตารางเวลาเดินทาง แต่ต้องคำนึงถึงค่าเช่าและค่าน้ำมันด้วย

3. รถโดยสารประจำทาง ข้อดีคือ ราคาประหยัด แต่ข้อเสียคือ ใช้เวลานาน และอาจไม่สะดวก หากมีสัมภาระจำนวนหรือน้ำหนักมาก

4. รถไฟฟ้าเชื่อมต่อมีเฉพาะบางสนามบินเท่านั้น แต่สะดวก และราคาปานกลาง

5. ใช้บริการรถรับส่งของโรงแรม แต่ต้องสอบถามกับโรงแรมล่วงหน้าว่ามีการให้บริการดังกล่าวหรือไม่

บทสรุป

การเดินทางทางอากาศเป็นวิธีการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ สะดวกและรวดเร็ว การปฏิบัติตนอย่างถูกต้องจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อรักษาความปลอดภัยและความสะดวกสบาย เริ่มจากการเตรียมเอกสารและสัมภาระให้ถูกต้องตามข้อกำหนด โดยผู้โดยสารควรให้ความร่วมมือ อย่างดีในการขอตรวจค้นจากเจ้าหน้าที่สนามบิน และควรวางแผนเดินทางมาถึงสนามบินล่วงหน้า 2-3 ชั่วโมง เพื่อให้มีเวลาเพียงพอเช็คอินและผ่านขั้นตอนการรักษาความปลอดภัย

การวางแผน การเตรียมตัว และการปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างดี จึงเป็นปัจจัยสำคัญให้ การเดินทางเป็นไปอย่างราบรื่นและปลอดภัย กล่าวคือ การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อกำหนดด้านความปลอดภัย รวมถึงการให้เกียรติต่อผู้ร่วมเดินทาง จะช่วยให้ตนเองและผู้โดยสารร่วมทางรู้สึกปลอดภัย สบายใจ และมีความสุขตลอดการเดินทาง

ข้อควรระวังเพื่อให้การเดินทางเป็นไปได้ด้วยความราบรื่น และไม่เสียเวลาในกระบวนการตรวจค้น ควรหลีกเลี่ยงการพกพาของเหลวหรือเจลที่มีปริมาณเกินกว่าระเบียบสายการบินกำหนด และควรตรวจสอบปริมาณความจุของแบตเตอรี่สำรองให้มั่นใจว่าอยู่ในเกณฑ์ที่อนุญาต พกพา รวมถึงอย่าพยายามลักลอบนำสิ่งของที่ผิดกฎหมาย หรือขัดต่อระเบียบของสายการบินขึ้นเครื่อง อนึ่งระหว่างเครื่องบินทำการบิน ผู้โดยสารต้องปฏิบัติตามคำสั่งของลูกเรืออย่างเคร่งครัด เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของอากาศยาน โดยข้อควรระวังเบื้องต้น ได้แก่ การรัดเข็มขัดประจำที่นั่งตลอดเวลา การหลีกเลี่ยงการลุกจากที่นั่งขณะที่ไฟสัญญาณรัดเข็มขัดนิรภัยติดอยู่ รวมถึงการปฏิบัติตามระเบียบข้ออื่นที่สายการบินกำหนด ตลอดจนช่วงเวลาเครื่องบินลงจอด ควรรอจนเครื่องบินจอดสนิท หยุดนิ่ง และได้รับการยืนยันอนุญาตให้ลุกจากที่นั่งได้ จึงจะทำการรวบรวมสัมภาระและออกจากเครื่องบิน เพื่อผ่านขั้นตอนการตรวจคนเข้าเมืองและรับสัมภาระ

นอกเหนือจากข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติแล้ว ข้อมูลเงื่อนไขทางการแพทย์ก็เป็น อีกสิ่งสำคัญที่ต้องศึกษา เพื่อความปลอดภัยสำหรับสุขภาพของตนเอง และเพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหาและส่งกระทบต่อผู้อื่น

การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการโดยสารเครื่องบิน ช่วยให้ผู้ศึกษาได้ทราบหลักการปฏิบัติ ซึ่งถือเป็นการขยายขอบเขตความรู้ และประสบการณ์ของผู้เดินทาง ดังนั้นการให้ความรู้ความเข้าใจกับบุคคลทุกช่วงวัย เกี่ยวกับข้อมูลประกอบการโดยสารเครื่องบิน รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิดบางประการเกี่ยวกับการเดินทางทางอากาศ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนควรศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และ

สามารถนำแนวทางไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง อันนำมาสู่การเป็นผู้โดยสารที่ดีมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งถือเป็นปัจจัยสร้างเสริมมาตรฐานความปลอดภัยตามหลักนิรภัยการบิน และเป็นองค์ประกอบให้การเดินทางของท่านเป็นไปด้วยความปกติสุขอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

หากมีการศึกษาครั้งต่อไป ควรเพิ่มเติมในประเด็นอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้กล่าวถึง อาทิ การเปลี่ยนแปลงประตูขึ้นเครื่อง (Gate) ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลงเวลาทำการบิน การเสริมข้อมูลวิธีการเดินทางร่วมกับทารก เด็ก และผู้พิการ และข้อมูลสำคัญอื่น ๆ ที่ควรทราบเกี่ยวกับการเดินทางโดยเครื่องบิน เป็นต้น

REFERENCES

ANA. (2024). **Safety information.** Retrieved from https://www.ana.co.jp/th/th/travel-information/safety-information/. [2024, 30 Oct.] (In Thai)

Anusornphanich, P., Nuamkaew, N., & Klinsukon, J. (2024). Guidelines for stopping Prevention of commitment to certain air navigation Regarding prohibited conduct at the airport and aboard aircraft. **Phranakhon Rajabhat Research Journal: Humanities and Social Sciences, 19(1),** 267-282. Retrieved from https://so05.tci-thaijo.org/index.php/PNRU_JHSS/article/view/268787/. [2024, 1 Nov.] (In Thai)

Care Health Insurance. (2023). **Business Class Vs First Class Flight: 6 Key Features You Must Know.** Travel Insurance Articles. Retrieved from https://www.careinsurance.com/blog/travel-insurance-articles/difference-between-business-class-and-first-class [2024, 1 Nov.]

Cathay Pacific. (2024). **Policy of Liquid Spray Jell and Powder into the Aircraft.** Retrieved from https://www.cathaypacific.com/cx/th_TH/baggage/controlled-and-banned-items/liquids-aerosols-and-gels.html/. [2024, 30 Oct.] (In Thai)

Civil Aviation Authority of Thailand. (2016). **Passenger advice.** Retrieved from https://www.caat.or.th/th/archives/20146/. [2024, 30 Oct.] (In Thai)

Civil Aviation Authority of Thailand. (2024). **Power Bank.** Retrieved from https://www.facebook.com/caat.thailand/videos/power-bank-สามารถนำติดตัวขึ้นเครื่องบินได้-แต่ไม่สามารถโหลดใต้ท้องเครื่องบินได้/1483576485848634/. [2024, 29 Jul.]. (In Thai).

Dowse, M. S. L., Howell, S., & Smerdon, G. R. (2021). Flying after diving: a questionnaire-based evaluation of pre-flight diving behaviour in a recreational diving cohort. **Diving and Hyperbaric Medicine,** 51(4), 361.

Eiampan, T. (2019). Human Error Management in Aviation. **Sripatum Review of Humanities and Social Sciences, 19(2),** 166-176.

International Civil Aviation Organization. (2022). **Passengers Experience & Policy.** Retrieved from https://www.iata.org/en/programs/passenger/. [2024, 22 Jul.] (In Thai)

Korean Air. (2024). **Airplane Cabin Environment.** Retrieved from https://www.koreanair.com/th/th/in-flight/onboard-service/travel-tips/cabin-environment/. [2024, 28 Jul.]. (In Thai)

Legal Affairs Division. (2015). Act on Certain Offences against Air Navigation, B.E. 2558 (2015). **Royal Thai Government Gazette.** (Vol.132 No.10, 28-39) Retrieved from https://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2558/A/010/28.PDF [2024, 1 Nov.] (In Thai)

Liu, J., Yu, S., & Chu, J. (2019). The passengers' comfort improvement by sitting activity and posture analysis in civil aircraft cabin. **Mathematical Problems in Engineering**, **2019(1),** 3278215.

Mahasap, N., Pipathanangkul, C., & Pasunun, S. (2022). Challenges and opportunities of aviation business in Thailand to a new normal life after the COVID19-Pandemic. **Journal of Aviation, Travel, and Service,** 19-1 ,(1)**1**.

Malithong, R. (2019). The Development of Passenger Airlines and the Competition in Commercial Aviation in the Twentieth Century. **Journal of the Faculty of Arts, Silapakorn University, 38**(2), 193-217.

McLeod, S. A. (2018). **Maslow's hierarchy of needs.** Retrieved from https://www.simplypsychology.org/maslow.html [2024, 24 Jul.]

Minimice. (2023). **Techniques for booking cheap airline tickets in 2023 that travelers must know.** Airportels**.** Retrieved from https://th.airportels.asia/thailand-travel/how-to-book-cheap-flight/ [2024, 22 Jul.] (In Thai)

Mongkolapibalkul, S. (2022). **Aviation safety and security from the airport's perspective.** Bangkok: Danex Intercorporation.

Nok Air (2024). **Firearms, ammunition and firearm replicas.** Retrieved from https://content.nokair.com/th/JourneyPlanning/Baggage/Fireamrms.aspx#:~:text=สายการบินอนุญาตให้,เป็นสัมภาระใต้ท้องเครื่อง [2024, 22 Jul.] (In Thai)

Pennig, S., Quehl, J., & Rolny, V. (2012). Effects of aircraft cabin noise on passenger comfort. **Ergonomics, 55**(10), 1252-1265.

Piyatat, J. (2023). Preflight planning for safety and service. **Sripatum Chonburi Academic Journal, 19**(4), 135-144.

Prinyapol, P. (2017). Tips for Aerophobia. **Rusamilae Journal, 29**(3), 13-16. Retrieved from https://so05.tci-thaijo.org/index.php/rusamelae/article/view/75319 [2024, 24 Jul.] (In Thai)

Slonim, L. (2001). Economy class syndrome. **The Medical Journal of Australia, 175**(3), 176.

Thai PBS. (2024). **Passengers, please take note! Please fasten your seat belt every time when boarding an airplane.** Retrieved from https://www.thaipbs.or.th/news/content/340266 [2024, 1 Nov.]. (In Thai).

Thai Vietjetair. (2019). **Travel Document.** Retrieved from https://th.vietjetair.com/th/page/travel-documents#:~:text=เอกสารการเดินทางที่สามารถ, สภาพสมบูรณ์ 20% และไม่หมดอายุ [2024, 30 Jul.] (In Thai)

Thaijinda, T (2024). 14 Diseases to be careful when flying across continents. **Samitivejhospitals.** Retrieved from https://www.samitivejhospitals.com/th/article/detail/health-risks-of-flying [2024, 22 Jul.] (In Thai)

United Airlines. (2024). **Boeing 777-200** (777). Seat map version 1 (50/24/202). Retrieved from https://www.united.com/en/us/fly/company/aircraft/boeing-777-200.html [2024, 1 Nov.]

Wan-Uta, P., Pholperm, P. & Channoi, P. (2012). Passengers' Decision Making on Selecting International Carriers. **Nakhon Phanom University Journal, 2**(2), 83-90.

.....